

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Спп 9/2019
01.10.2019. године
Београд

ОСНОВНИ СУД У НИШУ

НИШ

ВЕЗА: Су VIII 277/2019

Извод из записника са X седнице Грађанског одељења Врховног касационог суда одржане 27.09.2019. године.

ОДЛУКА

ОДБИЈА СЕ захтев Основног суда у Нишу за покретање поступка ради решавања спорног правног питања.

Образложење

Захтевом за решавање спорног правног питања Су VIII-277/2019 од 08.08.2019.године, Основни суд у Нишу обратио се Врховном касационом суду наводећи да се пред Основним судом у Нишу тренутно налази 63 предмета са захтевом за накнаду имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року, сматрајући да ће решењем спорног правног питања од стране Врховног касационог суда бити спречене негативне последице евентуалне неуједначености судске праксе.

Спорна правна питања:

1. да ли имовинска штета, изазвана повредом права на суђење у разумном року, може бити износ утврђеног потраживања које се наплаћује у стечајном или извршном поступку, тј. да ли је наступило умањење имовине, или спречавање увећања имовине, у случају да потраживање још увек није наплаћено?
2. да ли имовинску штету, изазвану повредом права на суђење у разумном року, могу представљати плаћени износи трошкова пуномоћнику адвокату за приступ рочиштима која нису одржана због одсутности судије, а о којима још увек није одлучено?
3. да ли је за утврђивање одговорности Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, довољна чињеница да је решењем председника суда утврђена повреда права на суђење у разумном року, или је потребно

доказати да постоји узрочно-последична веза између неефикасног и неделотворног поступања суда и немогућности наплате потраживања?

4. да ли је од утицаја на одговорност Републике Србије врста капитала извршног дужника, или чињеница да је дужник физичко или правно лице?

Поводом постављених питања Основни суд у Нишу у свом акту којим тражи решавање спорних правних питања наводи да је тужиоцима утврђена повреда права на суђење у разумном року. Тужиоци траже штету у висини ненаплаћеног потраживања, или накнаду на име заступања пуномоћника адвоката. Поступци за наплату потраживања су у току.

Даље се наводи, да тужилац не предлаже извођење доказа ради утврђивања структуре капитала извршног дужника, нити се предлажу докази ради утврђивања узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и настале штете.

На крају, у већини предмета на основу назива извршног дужника, се закључује да је то друштвено предузеће, у неким предметима извршни дужник није предузеће са државним или друштвеним капиталом, а у неким је физичко лице.

У захтеву за решење спорног правног питања Основни суд у Нишу је изнео своје мишљење.

На седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 27.09.2019. године, одбијен је захтев Основног суда у Нишу, будући да је у предмету Врховног касационог суда Спп 6/2016 дана 02.11.2018. године донет закључак према коме: „Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року“, као и да су на сајту Врховног касационог суда објављене одлуке са овако израженим ставом.

Због значаја питања за судску праксу, на истој седници закључак је верификован и допуњен, тако да гласи:

ЗАКЉУЧАК

Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року.

У предметима у којима се води стечајни поступак, законска затезна камата на потраживања утврђена правноснажним пресудама против дужника-друштвених предузећа обрачунава се до дана отварања стечајног поступка, у складу са законским решењем из Закона о стечају из 2009.године.

У погледу извршних дужника који не спадају у напред наведену категорију, већ се ради о физичким лицима или правним лицима која нису основана на бази друштвеног или државног капитала, свакако је нужно утврђивати узрочно-последичну везу, између повреде права на суђење у разумном року и ненаплаћеног потраживања, те утврђивати да је управо искључиви разлог немогућности наплате тих потраживања неадекватно поступање суда. Нужно је доказати да је дужник у тренутку покретања поступка за наплату имао довољно новчаних средстава у имовини и да је поштујући редослед исплате могао да се наплати да је суд ефикасно поступао и предузимао делотворне радње у циљу наплате прописане одговарајућим законом о извршењу.

Председник Грађанског одељења
судија др Драгиша Слијепчевић